

heldigt at have sin Opmærksomhed henvendt herpaa, og derfor fremdrager jeg den Udtalelse, som blev fremsat af det ærede Medlem fra Bornholm. Jeg vil understrege den og bede den højtærede Minister overveje, om der ikke var Mulighed for at faa noget frem i den Retning.

Mortensen: Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) oplyste mig i Gaar om, at naar det i § 6 i Lovforslaget om Navigationsundervisningen er bestemt, at Prøven i Navigation først kan aflægges, efter at der er aflagt Prøve i Matematik, er Grunden formentlig den, at man ved Prøven i Navigation skal kende Fremstillingsmaaden for de Formler, som man efter § 5 har benyttet. Det har det ærede Medlem sikkert Ret i, men det er netop det, jeg synes er overflødigt for Skibsførere. Det kan være nødvendigt for Navigationslærere, men for Skibsførere synes jeg, det er overflødigt, og derfor mener jeg, man vilde kunne undgaa den udvidede Skibsførereksamen med disse større Fordringer i Navigation. Det var altsaa ikke min Mening i og for sig at polemisere mod Maaden, hvorpaa man kræver Prøven aflagt, men mod, at man i det hele taget skal have denne udvidede Skibsførereksamen, efter at Landstinget har taget Brødet fra dem, der har taget den.

Jeg har en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Slebsager). Han vilde i Gaar stille den formindskede Tilgang til Navigatorstanden i Forhold til Tonnagen af Skibene igennem en Række Aar. Det passer imidlertid ikke; de to Størrelser er inkommensurable. Fordi Tonnagen er blevet betydeligt større, er det ikke givet, at der er betydelig større Anvendelse for Navigatorer. At Tonnagen er blevet større, kan ligge i, at Skibene er blevet betydeligt større; og det er netop det, de er blevet i Løbet af disse Aar. Tonnagen er ganske vist i Aarene fra 1896 til 1911 steget fra 336,000 Tons til 521,000 Tons i afrundede Tal, altsaa med 185,000 Tons eller 55,1 pCt.; men lægger man Mærke til Antallet af Skibe i samme Tid, er dette forøget fra 3,418 til 3,648, altsaa med 230, det er kun 6,7 pCt. Der er altsaa betydelig Forskel, og dertil kommer antageligt, at der blandt disse Skibe er nogle, som der slet ikke kræves Navigatorer til. Det er nærmest det sidste Tal, der skulde bruges, hvis vi spørger om, hvor mange Navigatorer der er Brug for. Ganske

vist er det rigtigt, at et meget stort Skib kræver flere Officerer end de mindre, men dog ikke nær i Forhold til Tonnagens Forøgelse.

Det ærede Medlem (Slebsager) omtalte, at han vistnok var enig med alle de foregaaende Talere om det uheldige i, at Bestemmelserne om, hvad der skal kræves til de Prøver, der skal aflægges, er tagne ud af Loven, og at det skal bestemmes ved kongelig Anordning. Med mig er det ærede Medlem i alt Fald ikke enig; thi det forekommer mig at være en fornuftig Fremgangsmaade, som jeg sagde i Forgaars, at ordne det paa samme Maade som ved Loven om Maskinisteksamen, og ifølge den skal man bestemme Fagene ved kongelig Anordning. Det anser jeg for det rigtigste, da man saa er i Stand til at holde Kravene paa Højde med Tidens Udvikling, uden at man behøver at foretage en Lovforandring.

Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Klaus Berntsen) holder ikke af, at man gaar over til Statsstyre med Hensyn til Navigationsskolerne, og mener, at hvor man gaar over til Statsstyre, kommer man ind under Forhold, hvor der ikke er det Liv og den Fart i Arbejdet, som der er under det private Initiativ. Det var vel ikke Ordene, det ærede Medlem benyttede, men det var sikkert Meningen. Jeg er ikke enig med ham i det. Jeg mener, man udmærket godt, navnlig for Undervisningens Vedkommende, kan gaa over til Statsforetagender, og jeg anser det for bedre end det, man kan faa under det private Initiativ. Det kan være, at mange er enige med det ærede Medlem endnu, men jeg tror, der vil blive flere og flere, som kommer til at indtage det Standpunkt, at de siger, at Skolen og Undervisningen bør sortere under Staten. Ogsaa flere af de Medlemmer, som har udtalt sig, har sagt, at naar man endelig skulde et Skridt ind paa den her foreslaaede Vej, burde man hellere gaa helt over til Statsskolen. Jeg er glad ved at høre det erkendt fra mange Sider, at det maaske kunde være en meget fornuftig Ordning, og jeg vilde ønske, man kunde være kommet til den, og det glæder mig, at Ministeren for sit Vedkommende ogsaa anser den for den rette, men kun har ment det muligt at faa gjort det Skridt i den Retning, som tages ved det foreliggende Lovforslag.

Saa udtalte det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Klaus Berntsen) — det var for Resten det samme, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den